

ПУТ

/// АЛЕКСАНДРА ЛУКИЋ ///

ГОДИНА XX • БРОЈ 41 • ЗРЕЊАНИН
ДЕЦЕМБАР 2015.

Прослава јубилеја

Поводом двадесет година постојања, редакција ПУТ-а издала је јубиларни четрдесети број који је у процесу креирања повезао старе и нове чланове. Колико год да су нам приступи били различити, крајњи резултат био је кохерентан.

Сарадња ту није била завршена. Петог јуна, у Жупанијском парку, приређена је свечаност за коју је осмишљен посебан драмски програм. Миле Пушкарић написао је скеч који је извела редакција јубиларног броја. Уреднице ПУТ-а Душица Митић и Александра Суботић при-

редиле су изненађење највернијим члановима редакције. Свакоме од нас уз диплому која осликава оно по чему смо аутентични, уручиле су и књигу „Знакови поред пута“ у чијој посвети се налази прелепа жеља да останемо доследни свом путу.

Преостали део вечери протекао је у пријатном дружењу. На радост старих чланова, послуживан је и "жути сок што пршће у нос" који их је вратио у "добре старе деведесете".

/// ЈОВАНА ТОДОРОВИЋ – ЕНА IV₂ ///

За читаоце ПУТ-а објављујемо текст скеча који је изведен у Жупанијском парку, а у чијој драматизацији су учествовали сениори, некадашњи чланови, и јуниори, садашњи чланови редакције.

НА МНОГАЈА ЉЕТА ЋИН-ЋИН!

Иследник седи за столом, на столу је лампа, гомиле старих бројева ПУТ-а и једна салама са ногама, футрола са пушком наслоњена да се добро види, на зиду виси слика Хело Кити у раму. Иза стола стоје две или три помоћнице тужиоца, строго обучене, озбиљне. Преврће папире, овлаш чита, цокће са дозом презира, мрмља нешто као ај, ај, ај, дубоко уздахне и гласно заповеди:

Иследник : Уведите оптуженог!

Улази стари (условно речено) члан редакције, седа на столицу преко пута иследника.

Постанак:

"На почетку беше зелена чоха,
Још је била пуста и празна,
И тама лежаше над безданом.
Висише она на зиду,
И воља лебдеше око чохе,
Те је напунише разлијем текстовима,
Али нико не обрађаше пањњу,
Те додаше фотографију жене обнажене,
И видеше да је женска добра,
Јер не имаше ничега на себи."

Ислеђење:

- Веомо духовито... Сигуран си да ово желиш?- упита иследник са фртаљем ироније.
- То сам послао...- рече оптужени ведро.
- Хоћеш своје име да потпишеш испод овог текста? Само питам, да бих био сигуран.
- Па да. Хтео сам да створим слику, поготово вама младима, како је све почело.
- Знаш ли ти, колико је вас који за јубиларни број ПУТ-а пишете једно те исто?
- Али свако има своју причу, па жели да се сети младости, макар ето, на овај начин.
- Само сте ви имали младост...- иследник с презрењем погледа оптуженг и отпи гутљај воде.
- Можда то сад вама, деци двадесет првог века, звучи банално, али ми смо писали руком, на папиру – покуша стрпљиво оптуженик да дочара прошло време и почетке стварања школског листа.
- Стварно?- тобоже се зачуди иследник. - А и цртани филм, у 7:15 сте гледали кад сте били мали?
- Јесмо, али, хајде да се држимо теме. Ех, кад се сетим: рестрикције струје, сваки час. Па упалиш свећу, пишеш... Некад сам писао и

пером и мастилом, а онај восак мирише...

- Схваташ ли ти колико је то досадно?
- А онда сам на пијаци нашао петролејку - настави оптуженик занесено - са огледалцетом, просту, лимену.
- Молим те, прекини! - ухвати се за главу иследник, а шапка му одлете на потиљак.
- Није било компјутера, лап-топова, или како се оно зове, таблета!
- Сад бих те задавио, да нема у овој држави закона којих се ја придржавам! - придиже се претећи.

- А један мој друг, имао је, ви то млади и не знате шта је, писаћу машину! Замисли ти моје среће, када сам први пут сео за то чудо од технике, почео да набадам слова, а кад дођеш до краја реда, огласи се звонце, цинг! – није се заустављао оптуженик.

-Упозоравам те, овако само додајеш материјал на своју оптужницу! – подиже глас иследник.

- Па све мислим, где је слово Г на машини, чини ми се, заборавили да га уграде! Није то имао свако! Адвокати, правници, чиновници... Па окренем индиго наопако, све упропастим, знаш шта је индиго? - брбљао је оптуженик сада већ понесен носталгијом.

- А сад ћеш да кажеш и како сте пили воду из шлауфа, и сви били Титови пионири!

- Није нам требало много, једна гитара, друштво седне у круг, и сви певамо, нико се не стиди.

- Јао, повратићу! Сви сте ви гитаристи, а од "Црног лептира" ни акорда даље – сад се већ нервирао иследник.

-За новине је хтео свако да пише, сви су хтели да им песма, причица, есеј изађе у Пут-у. И ко је талентован, и ко не, имао је воље. Нисмо ми имали...-

-'Нисмо ми имали!' – имитирајући о п т у ж е н и к о в у жалопојку, прекиде га горди глас.-То је сага јубиларног броја: 'Нисмо ми имали мобилне телефоне, интернет, компјутере, плејере, смарт фонове... А види како смо успели да изведемо'. Шта хоћете да кажете?

Какве везе са јубиларним бројем има то што сте премотавали касету за вокмен оловком?

- Па овај...

- Још ће на крају бити како сте драли коже животињама и правили пергамент. Цедили сте хоботнице за мастило? Пепелом са огњишта сушили?

- Видиш, ми, који смо били деца са краја прошлога века...

- Са краја прошлога века? Па шта ти хоћеш да будеш? Деда? Срећа моја па нисам рођен у том вашем веку!

- Ма не, само хоћу да вам објасним како је све у наше време било другачије, ми смо...

- Погледај нови Пут! Колор стране, мастан папир, озбиљне теме, спорт, успеси у низу, путовања... Кад ти досади, можеш га и под папагаја, јер ће заувек бити сачуван на интернету! Него, доста сам се мајао са тобом, време је да сазнаш своју казну.

- Али ја бих још да причам, како смо као луди чекали нови број и ...- поче брзо да прича оптуженик.

- Знам, чули смо већ - зевну од досаде иследник. - Седи и слушај пресуду:

"Због упадљиве намере да велича своју младост, самим тим изражене жеље истицања себе у први план, а на уштрб задатка писања чланка за јубиларни број гимназијског часописа Пут, осуђујеш се на лагану смрт - од старости.

Право на жалбу немаш."

Процес осмислио *Миле* Пушкарић

Predaje li vam isti profesor?

/// TAMARA PIŠEVIĆ III, ANASTASJA ŽAREVAC III, ///
Početkom školske godine dešava se da dođe do promene određenih predmetnih profesora, što ponekad može (neprijatno) iznenaditi učenike. Da li se ove promene prihvataju kao uobičajene ili pak ni profesorima, a ni đacima nije svejedno kada se dogode, istraživali smo za čitaoce PUT-a.

Kada smo pitali profesore da nam objasne ko tačno čini ove promene, odgovorili su nam da na to ne utiču oni, već da se one dešavaju zbog usklađivanja sa godišnjim fondom časova. Međutim, mišljenje đaka jeste da možda ima ljudi koji uopšte ni ne rade u školi, na primer uticajnih roditelja, koji znaju da se umešaju tamo gde im nije mesto.

Broj profesora koji se promenio varira od odeljenja do odeljenja – postoje ona odeljenja u kojima ni do kakvih promena nije došlo, ali naravno i ona gde je pola profesora bilo zamenjeno. Generalno, ovakve promene uglavnom nisu dobrodošle kod većine đaka koje smo intervjuisali. Interesantno je da đaci uglavnom smatraju kako te promene smetaju i profesorima, ali profesori se ne žale – barem ne većina.

Stav profesora je uglavnom bio da na to kojem će odeljenju predavati ne mogu da utiču i da stoga pokušavaju da se ne vežu preterano za pojedina odeljenja. U suštini, najvažnije im je to da je njihov način rada korektan i da lekciju ispredaju na najbolji mogući način. Neki su rekli da im čak i odgovara što menjaju toliko odeljenja jer onda svi imaju priliku da iskuse različite načine predavanja, dok je manji broj profesora reklo da njima, kao i učenicima, to teško pada jer moraju da se naviknu na potpuno novo odeljenje i da nađu ponovo onu usklađenost u radu kao što su imali u bivšem odeljenju

– ovakav problem najčešći je u maturantskim odeljenjima.

Međutim, iako se profesori trude da ne prave razliku između odeljenja, za učenike to nije tako lako. Pri svakoj promeni postoji rizik da sa novim profesorom neće moći da ostvare dobru komunikaciju, što će automatski uticati na to kako profesor predaje gradivo tj. prenosi znanje i kako učenici to znanje primaju. Posledice ovako čestih promena mogu se pokazati u vidu sve lošijih ocena i manjka želje za radom kod učenika. Kod pojedinih učenika se javlja i ogorčenost; jedna učenica je čak promenu profesora uporedila sa gubljenjem bitnog uzora u životu.

Ali, promene ne moraju uvek biti nagore! Često se dešava i da odeljenja dobiju profesore čiji im način rada više odgovara jer jedna ista lekcija može biti ispredavana na više različitih načina. Takođe, često menjanje profesora može poboljšati fleksibilnost učenika, samim tim im omogućujući da se brže i lakše adaptiraju na promene koje ih čekaju u budućnosti.

Na kraju ove ankete, možemo zaključiti da nije bitno da li se profesori često menjaju, nego koliko se razlikuju metode zamenjenih profesora. Može se desiti da se tvom odeljenju „posrećilo“, pa ste dobili onog profesora koji traži tri rečenice ili formule da naučiš, pa onda deli petice. A nekima stvarno ne odgovara takva promena jer je kod prethodnog profesora naučio kako da radi i u isto vreme unapredi sebe. Možemo i da se zapitamo zašto profesori imaju najmanji udeo u odlučivanju kome će da predaju? Zar nisu oni ti koji rade i najbolje poznaju đake? Po našem shvatanju, ovoj pojavi se prilazi površno, bez dublje analize posledica.

Pravilnik o ocenjivanju

/// BOJANA MARČIĆEV IV, ///
Ove školske godine donesen je novi pravilnik o ocenjivanju učenika u srednjim školama. Taj pravilnik je doneo manje izmene u odnosu na dosadašnji način rada, vrednovanja postignuća učenika, zaključivanja ocena i izvođenja ocene vladanja. Za čitaoce PUT-a izdvojili smo najbitnije.

Na samom početku ovog pravilnika obrazložena je svrha ocena. One razvijaju aktivan odnos prema učenju, podstiču motivaciju i razvijaju radne navike. Ocene, kao i do sada, moraju biti javne i saopštavaju se uz obrazloženje. Učeniku se ocena iz predmeta ne može smanjiti zbog njegovog odnosa prema vannastavnim aktivnostima, niti neprimerenog ponašanja na času.

Zahtevi za učenike koji teže peticama su veoma visoki.

Učenici dobijaju petice kada su u stanju da:

- biraju, povezuju i vrednuju različite vrste i izvore podataka;
- formulišu svoje stavove;
- doprinosu grupnom radu svojim idejama;
- samostalno izvršavaju složene zadatke i pokazuju inicijativu;
- vladaju motoričkim veštinama koje zahtevaju složenije sklopove pokreta;
- kontinuirano pokazuju zainteresovanost i odgovornost prema učenju...

Ocenu vrlo dobar (4) dobijaju učenici koji:

- logički i samostalno tumače složene informacije;
- povezuju sadržaje sa situacijama iz života;

-zauzimaju stavove na osnovu sopstvenih tumačenja;

- umeju da analiziraju probleme;
- izražavaju se na različite načine (usmeno, pisano, grafički, praktično, likovno i dr.)...

Ocenu dobar (3) dobijaju učenici koji su u stanju da:

- razumeju i objašnjavaju osnovne pojmove i veze između njih;
- biraju i primenjuju odgovarajuće postupke u rešavanju problemskih situacija u poznatom kontekstu;
- planiraju i organizuju kratkoročne aktivnosti;
- umeju jasno da iskažu određeni sadržaj u skladu sa zahtevom;
- pokazuju zainteresovanost...

Ocenu dovoljan (2) zaslužuju učenici koji:

- poznaju i razumeju ključne pojmove;
- usvajaju određenu terminologiju;
- vladaju osnovnim motoričkim veštinama;
- uz instrukcije izvršavaju rutinske radne zadatke;
- zaključuju direktno na osnovu poređenja sa konkretnim primerom...

Ocenu nedovoljan (1) dobijaju učenici koji ne ispunjavaju kriterijume za ocenu dovoljan (2) i ne pokazuju zainteresovanost za napredak.

Provera postignuća učenika može se obavljati na svakom času. Ocena se učenicima mora saopštiti u roku od osam dana od pismene provere. Pismena provera se ponavlja ukoliko je više od polovine odeljenja dobilo nedovoljnu ocenu za učenike koji su dobili jedinice ili nisu zadovoljni ocenom.

Zaključivanje ocena

1. Učeniku koji ima manje od tri ocene u polugodištu se ne može utvrditi zaključna ocena.
2. Zaključna ocena se izvodi na osnovu aritmetičke sredine svih ocena u polugodištu ili celoj godini.

Ocenjivanje vladanja

- Vladanje učenika se ocenjuje opisno u toku polugodišta, a ocena se daje na kraju prvog i drugog polugodišta.
- Ocena iz vladanja može se smanjiti zbog neprimerenog ponašanja ili zbog neopravdanog izostajanja sa nastave.
- Ocena utiče na opšti uspeh.

Pretpostavljamo da gimnazijalce najviše interesuje kada se ocena smanjuje zbog neopravdanih izostanaka, zato objavljujemo novoutvrđenu skalu:

- 1) **vrló dobro vladanje (4)** – izriče se učeniku koji ima između 5 i 8 neopravdanih časova
- 2) **dobro vladanje (3)** – izriče se učeniku koji ima između 9 i 16 neopravdanih časova
- 3) **dovoljno vladanje (2)** – izriče se učeniku koji ima između 17 i 25 neopravdanih časova
- 4) **nezadovoljavajuće vladanje (1)** – izriče se učeniku koji ima preko 25 neopravdanih časova

Sa ovim pravilnikom bi trebalo da se detaljno upoznaju kako profesori, tako i učenici i njihovi roditelji, da bi se izbegle nedoumice i nepoželjne situacije. Za sve nejasnoće možete se obratiti i svojim odeljenjskim starešinama.

Сјај династије Карађорђевић

Матуранти Зрењанинске гимназије посетили су у Београду Бели двор. У дивном парку дочекала нас је запуштена грађевина, некадашњи симбол моћи, власти, краљевског живота државе Срба, Хрвата и Словенаца. Види се да је Бели двор некада био елегантан, удобни дом краљеве породице, али фотеље, некада пресвучене гобленима шарених и јарких боја, сада су истрошене, украсни стубови у салонима су попуцали и избледели. Високи зидови су пуни уметничких слика које сведоче о културној истанчаности наше краљевске породице. У салону са балкон вратима, које воде на огромну терасу, видели смо кутак који су сви потоњи председници државе користили за званичне пријеме. Двор одише влагом због које се сваке јесени слике конзервирају, па се због тога током зимског периода посете не организују. У стакленој витрини пуној финих предмета, на изненађење свих присутних Бели двор поседује порцелански сервис музејске вредности. Библиотека нас је посебно задивила. У пријатној полутами видели смо на препуним полицама вредне књиге у кожним повезима на српском, али и стра-

ним језицима. У мноштву занимљивих одаја издваја се велика биоскопска сала у којој је Тито својевремено гледао омиљене вестерн филмове. Соба шапата на мене је оставила велики утисак. Собу одликује оријентални стил, који би већина нас препознала из хит телевизијских серија. У њој тече разговор, као и вода из фонтане, чији шум вас уверава да вас нико не прислушкује. Престолонаследник Александар и принцеза Катарина су нас поздравили, као прави домаћини, по протоколу и са задовољством се сликали са нама.

Морам признати да је ово било једно узбудљиво путовање кроз природу и историју. Моје мишљење дели и остатак групе која је посетила Бели двор. Препоручила бих свима посету комплексу Бели двор јер сматрам да се може доста тога научити и употпунити знање о нашој историји. Тако можда и не бих дошла у ситуацију да пролазник који је видео моју фотографију са престолонаследницима пита: "Да ли су ти то баба и деда?"

Gibanica: like! ш,ц,ч,ћ,ж... uuuf!

Razgovarali smo sa Niklasom Hucom koji je gost naše škole šest meseci u okviru projekta „Kulturweit“. Niklas boravi kod porodice Marka Šarua, učenika 4-3. Volontira u Zrenjaninskoj gimnaziji, uči srpski i posećuje časove nemačkog jezika, ali i mnogih drugih predmeta. Niklas će nam reći kako projekat, naša škola i Zrenjanin izgledaju iz njegovog ugla.

Možeš li da nam predstaviš ukratko projekat koji te je povezao sa našom školom?

Osnovni cilj ovog projekta jeste upoznavanje različitih kultura, kao i predstavljanje nemačke kulture u svetu. U ovom projektu mogu učestvovati učenici osnovnih i srednjih škola širom sveta.

Kako si se ti uključio u projekat i stigao baš u Zrenjanin?

Ovaj projekat me je veoma zainteresovao i pozeleo sam da budem deo njega. Poslao sam prijavu, bio pozvan na razgovor i nakon par meseci sam primio poziv da dođem u Srbiju. Prihvatio sam, iako o Srbiji nisam znao mnogo. Tada sam stupio u kontakt sa prof. Dobrilom Petrović, kao i sa Franciskom Rauheneker, devojkom koja je takođe učestvovala u ovom projektu i prošle školske godine bila gost vaše škole. Fani me je ohrabrila da se upustim u ovo, jer je ona iz Zrenjanina otišla bogatija za jedno divno iskustvo.

Učiš li polako srpski?

Učim, polovinom oktobra sam počeo sa časovima srpskog jezika koje mi drži prof. Svetlana Gvozdrenović. Takođe dosta reči učim i u porodici Šaru kod koje sam smešten. Počeo sam, naravno, od najosnovnijeg; moja prva reč je bila: „Dobar dan!“.

Teško mi je da naučim da pravilno izgovaram određene glasove, kao što su š,dž,č,ć,ž...Gramatika mi tekođe deluje veoma složeno, samim tim što u vašem jeziku postoji sedam, a kod nas samo četiri padeža. Verovatno će mi trebati dosta vremena da to savladam.

Ti imaš osamnaest godina i prošle godine si završio srednju školu. Po čemu se razlikuju srpska i nemačka škola?

U Nemačkoj deca već sa šest godina upisuju osnovnu školu koja traje četiri godine. Zatim sledi srednja škola koja traje osam ili devet godina. Nastava za sve učenike počinje u osam ujutru. Dakle, nema popodnevne smene, ali se časovi za učenike viših razreda nekad završavaju i u pet popodne. Dnevno učenici mogu imati najviše četiri predmeta, jer je za svaki predmet odvojen po blok časova, odnosno vezanih devedeset minuta.

Da li ti se dopada Zrenjanin?

Zrenjanin je veoma lep grad, arhitektura u centru grada je divna. Posebno mi se sviđaju zgrade opštine i crkve. Grad je posebno lep noću, pod svetlima. Fasciniran sam Zrenjanincima, svi su veoma prijatni, druželjubivi i predusretljivi. Još uvek nisam naišao na neljubaznog čoveka.

Imam već i omiljeno mesto za izlazak. To je „Lion pub“, gde se uvek veoma prijatno osećam. Upoznao sam i prijatelje mog domaćina Marka Šarua, tako da se družimo i zajedno izlazimo.

Лична карта

Име и презиме	Никлас Хуц (Niklas Hutz)
Датум рођења	28.6.1997.
Место становања	Фрајбург, Немачка - (Freiburg)
Период који проводи у Зрењанину	септембар 2015 - март 2016.

Uživaš li u našoj kuhinji?

Hrana je zaista izvrsna! Najviše mi se dopada gibanica, nikada je pre nisam jeo. Što se tiče kolača, ovde sam prvi put probao baklavu, mada sam saznao da je to zapravo turski specijalitet.

Za koji sportski klub navijaš i da li si pratio neka sportska dešavanja u Zrenjaninu?

Navijač sam fudbalskog kluba „FC Freiburg“, a interesantno je to što je upravo u ovom klubu u prošloj sezoni igrao i srpski fudbaler Stefan Mitrović. Moj domaćin Marko zna da volim fudbal, pa me je vodio na utakmicu dva gradska amaterska tima. Bilo mi je veoma zanimljivo.

Šta još planiraš da obiđeš dok si u Srbiji i hoćeš li nam opet doći u goste?

Po planu projekta obavezni su mi obilasci Beograda, Novog Sada i Subotice, mada se nadam da ću imati vremena da obiđem još neke znamenitosti. Želim da što bolje upoznam Srbiju i svakako planiram da održim kontakt sa prijateljima koje sam ovde stekao. Kada se vratim u Nemačku, očekuju me studije, ali ću se truditi da u bliskoj budućnosti ponovo posećim Zrenjanin.

O književnosti, muzici i još po nečemu...

/// NEVENA GRUJIĆ IV₂ ///

- Koji je Vaš komentar na popularnost rijaliti programa u Srbiji?

- Verujem da bi se ukus publike znatno poboljšao i da bi kultura bila na mnogo višem nivou kada bi se rijaliti programi ukinuli i zamenili kvalitetnijim. Nažalost, televizijske kuće podilaze najnižim ukusima naroda i ja smatram da to privlači mnogobrojne gledaoce. Ti gledaoci ne traže mnogo – uživaju u skandalima i ovakvim programima. Postoji ta neshvatljiva potreba da se zadire u tuđ život i privatnost. Osobe kojima nedostaju zanimljivi sadržaji sopstvenih života, kojima je život monoton, pokušavaju da se zabave sedeći pred malim ekranima, prateći programe za čije razumevanje nije potrebno uložiti mnogo truda. Bitno je da se nešto dešava – i to je to.

- Kako gledate na popularnost romana naših TV voditeljki, starleta i modnih blogerki?

- Ta petparačka literatura uvek je postojala, čak je i strip počeo kao neka vrsta petpa-

programima – ljudi traže neku vrstu zabave koja ne zahteva znanje niti bilo kakav trud. Ne bih zabranila ovakvu vrstu knjiga, ali svakako treba smanjiti njihovo promovisanje. Njihova popularnost je veoma zabrinjavajuća, ali smatram da je to sve posledica ovdašnjeg društva.

- Šta mislite o muzičkom ukusu današnje omladine?

- Ne mogu da kažem da mladi generalno imaju loš muzički ukus, poznajem mlade ljude sa koji znaju šta je dobra muzika. Loša muzika se uvek stvarala, samo je danas to malo rasprostranjenije. Čak i u vreme kada je rokenrol bio popularan, postojala je nekvalitetna muzika, ali nije postojao šund u današnjem smislu. Ovo se nadovezuje na prethodni razgovor – na rast popularnosti ovih niskih vidova zabave utiče samo društvo. Komercijalna muzika nije uvek loša. Ponekad i ja volim da slušam novije hitove. Ono što je meni jako strašno da čujem je da ljudi ne slušaju stranu muziku. Engleski jezik zavolela sam preko muzike. U moje vre-

način da se usvoje mnoge nove reči i da se proširi vokabular.

- A Vaš muzički ukus?

- Volim raznovrsnu muziku, ali rokenrol mi je ostao kao ljubav iz tinejdžerskog doba. Takođe, volim pop, elektronsku i džez muziku. Volim opuštajuću muziku i onu uz koju može da se pleše. Jugoslavija je imala veoma jaku muzičku scenu kada sam ja bila tinejdžerka – slovenska grupa Videosex, Psihomodo pop i Haustor iz Zagreba, beogradski bendovi EKV, Električni orgazam, Partibrejkersi... Danas se pod majstorima nekadašnjeg jugoslovenskog roka smatraju Bijelo dugme, Galija i Parni valjak; od kojih postoje mnogobrojni bolji, zanemareni, skoro zaboravljeni bendovi. Što se stranih izvođača tiče, volim grupe Bronski Beat, The Cure, Ramones i Red Hot Chili Peppers, muzičare kao što su Kejt Buš, Tina Turner, Bili Holidej, Luj Armstrong, Ela Ficdžerald... Impresivni su mi i neki od uličnih muzičara, takozvanih buskersa. To su ljudi koji su čisti entuzijasti, ne zavise od tržišta jer ne stvaraju muziku za prodaju, i upravo iz tih razloga mogu da dozvole sebi da budu originalni i da njihovo stvaralaštvo ne liči na nešto već postojeće.

- Da li ste ljubitelj nekog drugog vida umetnosti, osim muzike?

- Volim ples iz prostog razloga zato što je on kombinacija različitih vrsta umetnosti – muzike, pokreta, glume... Veliki sam ljubitelj modernog baleta. Pored plesa i muzike, volim film, književnost i slikarstvo.

račke kulture, ali ranije su se time bavili malo ozbiljniji umetnici, pa je sve to malo drugačije izgledalo. Ne zameram onima koji pišu ovakve romane, a ne zameram ni čitaocima. Ne znam kako bih nazvala tu literaturu, jer se to svakako ne može nazvati književnošću. Kada sam ja bila tinejdžerka, postojali su lagani ljubavni romani koje smo nazivali „vikend“ romanima. To su bili romani koji su se bez ikakvog opterećenja čitali u roku od jednog popodneva. Sve ovo se zapravo nadovezuje na priču o rijaliti

me nije postojao Internet, tako da deca nisu od malih nogu bila toliko bombardovana engleskim kao vi danas. Da bih razumela reči neke pesme, morala sam da je preslušavam iznova i iznova, i to je jedan od načina na koji sam učila jezik. Danas, kada mi dođe neko od učenika i požali se da ima problem sa vokabularom, prva stvar koju ga pitam je da li sluša muziku. U devedeset posto slučajeva učenici su mi odgovarali kako slušaju samo domaću muziku. Slušanje strane muzike je veoma lak

ДА ЛИ ЈЕ СПОРТСКО ОДЕЉЕЊЕ ФЕР?

Текст поводом дезинформације о отварању спортског одељења у нашој гимназији. Мада је вест објављена пролетос, када се планирао упис садашњих првака, мислимо да није изгубио на актуелности. И само да разјаснимо, осим што је вест нетачна (идеја је била да једно одељење општег типа буде састављено од активних спортиста и да се настава за то одељење одвија у међусмени), написана је без поштовања правописних норми. Обе ове чињенице подстакле су наше реаковање.

Једног дана освану неписмена вест и обрадова младе спортисте Зрењанина. Остали гимназијски живаљ паде у депресију. Један од припадника угрожене популације, стаде се питати:

Коме ово паде на памет, Спортском Савезу или Спортском савезу? Вероватније ће бити да је првом.

У гимназији већ постоје одређене бенефиције које уживају ученици - спортисти, па зашто им се сада и законски не би омогућило да нередовно похађају наставу? Ето нама мање једа! Коначно ће се закон поштовати.

Једном приликом једна угледна личност је изјавила да је лопта – лопта, а књига – књига. Слично том мишљењу јесте и

размишљање нашег великог спортисте Владимира Грбића. Он каже да прави спортиста прво извршава своје обавезе према школи, потом се посвећује спорту који воли и само на тај начин, одговорношћу и

успева да оствари своје циљеве без спортског одељења?

Поред ових ученика чије се посебне потребе поштују и задовољавају, постоје и они за чија додатна интересовања нико

Vest | Vojvodina | Zrenjanin

Promenite veličinu slova A A A

06. april 2015. | 09:46 | Izvor: Beta

Čitaj mi

Zrenjaninska gimnazija dobija sportsko odeljenje

ZRENJANIN - Od naredne školske godine u zrenjaninskoj Gimnaziji biće otvoreno sportsko odeljenje, saopštio je danas Sportski Savez grada Zrenjanina, a povodom 6. aprila, Međunarodnog dana sporta.

Otvaranje sportskog odeljenja rezultat je saradnje Zrenjaninske Gimnazije i Sportskog Saveza uz podršku lokalne samouprave i potrebe koju su iskazali učenici prethodnih godina.

упорношћу, може постати прави човек.

Кад се већ овога сетио, једног припадника угрожене врсте почињу да спадају и друга питања. Како су Вања и Никола Грбић завршили средњу школу? Како су то успели Бодирога, Ленђер и Ивана Шпановић?! Поприлично је сигуран да због њих није измишљено посебно одељење. Како данас ових неколико заиста успешних и перспективних спортиста

не мари. Гимназију похађају и ученици који постижу фантастичне резултате у области уметности, друштвених и природних наука, а за њих нема места чак ни на зидовима ходника који води до зборнице. Све слика до слике "врсних" спортиста. Зашто се овај јадник и даље ишчуђава?

Ипак се од спорта у овој држави најбоље живи!

БАЦАЊЕ БИСЕРА ПРЕД СВИЊЕ

- Предавања – злоупотреба ученика или стварни интерес?! -

Зрењанин, иако сиромашан културним дешавањима, својим житељима с времена на време понуди изузетно квалитетне садржаје. Када одете на тако неки догађај, очекујете да видите градске интелектуалце, образоване људе, особе које то истински занима. Али...НЕ! Разбијмо илузију!

Неколицину таквих персоне засениће углавном манипулативни средњошколци. Некултурни улазак, константни жамор, употреба телефона и евентуално јело, ометаће ток догађаја. Неко ће се одушевити и помислити: „Има наде! Младе занимају дешавање културног, едукативног карактера.“

Грешка!

Ти исти млади у том трену на том месту налазе се само да би изостали са часа. Тематику предавања сазнају непосредно пред почетак или пак желе сами себе тиме да изненаде, ако се удостоје да обрате пажњу. Неки нису у стању чак ни да се појаве на догађају коме наводно присуствују, већ су сувише заузети испијањем кафе.

Једини који, када је у питању ова проблематика, извуку дебљи крај јесу појединци којима је заиста стало до тих дешавања јер спадају у сферу њихових суштинских интересовања. После се ни не можемо чудити када професори имају негативне реакције на допуштање ученицима да изостају с часова.

Злоупотреба је свеprisутна. Али наравно, ученици то никада неће признати. Увек ће имати спремну лаж којом ће се оправдати, а професори ће то оправдање наивно прихватити...

Све у свему, немогуће је не осећати се поражено. Када ствари овако стоје, чврсто верујем да је полупразна сала много вреднија од масе "заинтересоване" публике. Иронија је када нпр. разговору о маргинализовању књижевности присуствују управо они који су заслужни за ту маргинализацију...

СВАКОДНЕВНИ ХОРОР ГИМНАЗИЈАЛЦА

/// ИВАН СУБОТИЋ IV ///

"Да ли да се усудимо?", проговори један од сукобљених гласова у мојој глави. "Неее, не, НЕ! Нисмо довољно храбри, и сам знаш шта се догодило прошли пут када смо то покушали!", супротстави се други глас.

"Али, али, то је основна физиолошка потреба, мораћемо поклекнути, ни ја не сматрам то добром идејом, али, једноставно, морамо...", безнадежно завапи први глас.

"НЕ", продра се други глас. "Нећу, не желим, не могу, гади ми се, одвратно је, не, не, неее", хистерсао је други глас. "Жао ми је, али код оваквих ситуација ипак тело одлучује", смирено процеди први глас.

-Извините, професоре, да ли бих могао до тоалета? - изговорих прекидајући расправу гласова у својој глави.

-Наравно - одговори професор.

Крећем. Мисија је прилично јасна: ући, олакшати се, изаћи. Док пролазим ходником, моји рецептори за мирис већ детектују благе непријатне мирисе просторије ка којој сам се упутио. Био сам потпуно свестан хорора који ме у тој просторији ишчекује. Пре преласка границе влажног, задриглог царства које заудару на мушки течни измет и тешки амонијачки мирис хемикалија којима теткице покушавају да одржавају хигијену просторије, у своја плућа увлачим максималан капацитет релативно свежег ваздуха који обитава у ходницима наше блажене школе.

У тоалету сам и мисија је започета. Вештим покретима ногу избегавам мокра места на поплочаном поду светог храма смрада. Превелик је ризик корачати по овим влажним местима, то може бити само вода, али опет, може бити и извесна течност са којом не желим имати контакт ни преко ђона патике. Улазим у прву кабину, потпуно је поплављена! УГАЗИО САМ!!! Шта је-ту је, стискам зубе и настављам мисију, иако ми је у први мах, након овог призора на ум дошла застрашујућа мисао о прекиду целе експедиције. Ипак, бешика ме је подсетила да се тренутна ситуација мора искористити, јер када ћу иначе опет скупити храбрости за ово?! Вођен том мишљу окушао сам своју срећу по други пут и завирио

у следећу кабину. Успех!!! Релативно је сува, не толико чиста, али послужиће. Након извршене физиолошке потребе усплахирено сам излетео из кабине. Чист ваздух који сам удахнуо након уласка у ову језиву просторију готово се потпуно потрошио. То ме је натерало да на прстима одскакућем до излаза и занемарим прање руку које у овако алармантној ситуацији није било од толике важности. Поново сам угледао светлост ходника осетио чистоту ваздуха. Мисија је успела!

/// МАША ДУЛОВИЋ III_4 ///

UA

UMETNIČKA ASOCIJACIJA

Redakcija školskog časopisa PUT razgovarala je sa Rastkom Stefanovićem, bivšim đakom naše škole. On je jedan od osnivača „Umetničke asocijacije Zrenjanin“ ili kraće „UA- Zrenjanin“. Povod za razgovor je jesenas održana izložba u Savremenoj galeriji povodom desetogodišnjice postojanja ove organizacije.

Kako je nastala ideja o osnivanju UA?

Pre svega moram da kažem da je u našem gradu, u vreme kada smo se mi, pokretači UA, spremali za odlazak na Akademiju umetnosti, postojala umetnost u nekom smislu. Pre nego što smo otišli na studije, Udruženje likovnih umetnika je imalo svoju galeriju u Pupinovoju ulici, a i Savremena galerija je bila mesto gde smo se susretali sa starijim umetnicima. Kada smo završili studije, situacija se drastično promenila i to nas je izazvalo da osnujemo udruženje koje bi ponovo skrenulo pažnju na umetnost. Tako nastaje UA. U početku su mnogi stariji umetnici na nas gledali kao na udruženje mladih, ali smo i mi vremenom ostarili. :)

Koliko UA ima članova?

U Umetničkoj asocijaciji je irelevantan broj članova, nemamo stalno članstvo, ljudi nam se priključuju u pojedinim akcijama i posle ostaju ili se gube. Najduže su aktivni slikarka Gabrijela Parigros, Petar Tuškan, kreator karakterističnog logoa organizacije, grafičari Milica Bjelanović, Dragana Latinović i Duško Kirčanski, fotograf Dušan Marinković, vajar Bojan Dakić, muzičar Zlatko Čobanov, istoričarke umetnosti Jasmina Tutorov i Iva Mulić, germanistkinje Jelena Vukmanović i Marija Mančić, direktor Kulturnog centra Vlada Đurić, novinarka Marija Stanojčić...

Da li biste mogli da nam približite projekte Muzej destrukcije i Kontrolisano ludilo? Koji je njihov cilj?

Kontrolisano ludilo je nastalo tako što smo uočili da je 'ulična umetnost' u Zrenjaninu na nivou vandalizma i da gotovo ni nema grafita koji privlače

pažnju. Zajedno sa direktorom Kulturnog centra, Vladom Đurićem, došli smo na ideju da raspisemo konkurs i privučemo talentovane mlade crtače kojima bismo pronašli lokaciju, dali sprejeve i skice i pustili da se na taj način izraze. Lokacije su bile stadioni, nadvožnjak, osnovne i srednje škole, pijace... Akcija je, na našu radost, odjeknula i mnogi mladi iz cele Srbije želeli su da se i naredne godine prijave. Mislim da je upravo ova akcija dovela do toga da se na grafite u Zrenjaninu gleda kao na svakodnevnice. U početku su ovaj pokret mnogi smatrali oblikom vandalizma, ali sada neretko možemo videti stanare zgrade kako prikupljaju novac i daju ga mladima kako bi kupili sprejeve i oslikali im zid zgrade.

Muzej destrukcije je nastao spontano i u početku nije imao jasan cilj. On se pre može nazvati akcijom nego projektom jer je prvobitno bio vezan za Pinovu vilu, a kasnije se proširio na ostale raspadajuće objekte u gradu. Nekoliko nas je napravilo šablone kojima smo označavali te objekte, ali smo ubrzo uvideli da će uskoro ceo naš grad postati Muzej destrukcije. Tako se ova akcija otima kontroli i počinje sama da se širi.

Kukasti krst u sklopu grafita na zidu između dve srednje škole u gradu izazvao je burne reakcije. Da li mislite da razlog tome može biti tekst koji je napisan na engleskom jeziku, te starije generacije ne razumeju poruku koju on šalje?

Sam grafit je nastao kao narudžbina Kulturnog centra jer se ove godine obeležava 70 godina pobe nad fašizmom. Dobili smo taj zid i trebali da uradimo grafit čija bi tema bila antifašizam. Gabrijela Parigros i ja smo odlučili da bi zbog samog reljefa zida bilo najlakše nacrtati rešetke i besnu zver iza njih koja jedva čeka da

se oslobodi. Natpis "Don't feed the beast" treba da podseća na to da se fašizam uvek regeneriše i da ga treba prepoznati, a takođe opominje da mu se treba suprotstaviti, a ne hraniti ga neofašističkim stavovima. Ne treba dozvoliti ovoj zveri da se oslobodi!

Što se tiče kukastog krsta, mislim da grafit bez njega ne bi imao poentu, jer upravo taj krst simbolizuje fašizam. Tako se upotpunjuje celokupna poruka grafita. Ja sam ga nacrtao i mislim da je u redu što je izazvao različite reakcije, jer to znači da ljudi nisu ravnodušni. Kao što možete primetiti, kukasti krst je trenutno izgreban na grafitu- i to je jedna od reakcija.

Koji su planovi za budućnost UA?

Planovi su da dobijemo prostor gde bismo mogli zajednički da delujemo. Tu bi ljudi mogli da vide šta mi sve radimo, što bi kulturno oplemenilo, ili bar razdrmlalo sredini u kojoj živimo.

Боксер магичних речи

Био једном, а можда и није био, зидарски помоћник, физички радник у пивари, кубикаш на пристаништу, морнар, љубитељ борилачких вештина, позоришни и филмски редитељ, стрип цртач, радник у водоводу и канализацији, човек који је умео да направи кров – Мика Антић.

Војвођански боксерски борец окренуо се поезији након инцидента приликом којег је по завршетку боксерског меча нокаутирао жену из публике која му је добацивала. Ово се збило у Зрењанину, те је стога сматрао да је у овом граду добио излазницу, а не улазницу*.

Захваљујући изложби „Да ли сам свуда где су ми трагови“, приређеној у Народном музеју у Зрењанину, у чијем фокусу је била педесетогодишња збирка „Плави чуперак“, Зрењанинци су имали прилику да се упознају и са другим аспектима стваралаштва Мирослава Антића, пре свега са његовим сликарством.

Цртежи тушем, актови, аутопортрети, моноטיפије и серија експресионистичких слика Сунцокрети... Висок степен интроспекције обележава сва ова дела. Антић полази од себе, од својих мисли и осећања. Називи су изузетно поетични, слике су остале у сенци магије његових речи: Кад Дунав ноћу подивља, Ово је тај кич свитања са којим сам одрастао, Бити заљубљен у страшно широка јутра, Опет то моје зелено Сунце, Болестан сам од пуног Месеца, а пуно Сунце болује од мене, Зима је међу звездама, Чудеса мог детињства кад сам се бос поео у небо по мосту дуге, Неко ме посматра, Ружа за мој гроб...

Занимљиво је да је Антић давно, приликом отварања своје изложбе у Бечеју, прво одређеним људима поклониле неке слике, а потом остатку посетилаца рекао: „А остале слике-изволите, узмите ви присутни.“ Тако су житељи Бечеја понели кућама Антићеве слике.

Плави песник се огледао и у филму.

„Све што сам у животу радио: на филму, у атељеу, у позоришту, у новинама, све је то у ствари мој песнички посао и ја на све то гледам као на поезију... И на свим мојим филмовима сам избрисао да сам их ја режирао, већ стоји написано: 'Овај филм је направио песник Мирослав Антић!'“

Теме које су га окупирале биле су културно-документарног карактера, док су оне историјске биле изразито потресне. Радио је на филмовима „Тројица из

старог Сомбора“, „Друга обала“, „Хајде да сањамо“, „Вал за госпођицу Амалију“, али два најзначајнија играна филма јесу „Свети песак“ и „Доручак са ђаволом“.

„Доручак са ђаволом“, филм који говори о Војвођанима након Другог светског рата, њиховим судбинама, страдањима, љубави и смрти, донео му је Златну арену на Пулском фестивалу. Овај филм потом је био у „бункеру“, забрањен за приказивање због своје осетљиве тематике.

Последње дане свог живота Мирослав Антић је провео пишући и играјући шах искључиво црним фигурама које су, како је говорио, биле у дослуху са његовом болешћу и судбином.

Двадесет четвртог јуна 1986, у 54. години живота, песник је преминуо. У писму намењеном комшиници Дуди записао је последњу жељу. Није желео никакве говоре. Испраћен је уз звуке Пира манге коркоро и своју Бесмртну песму...

*Улазница- зрењанински часопис за културу и уметност

Serenada

Mesec je tupom krivom kamom zaklao jedno veće žuto.
Oprosti, bio sam skitnica samo, pa sam u tvoje oči zalutao.

I sasvim nespretno prosuo se kao lopta vrelog snega, nasmejan, izgužvane kose, od ptica ranjav, od cveta pegav.

Oprosti, uvek moram da odem. Vetrove žute jesen već plače.

Jezera - oči. Što kvase vode obale niske za skitačem?

Uvek se biva lep na početku. Pomalo dobar. Pomalo tužan. Uvek se biva na ovom svetu na kraju tuđ, na kraju ružan.

I uvek samo sebe imamo i san pun želja, nedorečen. Mesec je tupom krivom kamom zaklao jedno žuto veće.

**Mali rečnik
malih gimnazijalaca
(nepoznatih reči:**

MONOTIPIJA - pojava da se nekoj devojci sviđa samo jedan dečko (tip)
BOEM - alkoholičar, pijanica, šljokadžija
PULA - nikad čuo

/// JOVANA TODOROVIĆ IV, VANJA VELISAVLJEV III₃ ///

ПОЧИВАТЕ ЛИ У МИРУ,

/// ИВАН СУБОТИЋ IV ///

„Добро јутро господине”, рече пријатни батлер човеку који се, како је изгледало, будио из дугачког сна.

„Добро јутро”, одговори човек зачуђено „а ко сте ви?”

„Ја сам Арнолд, Арнолд Блеквил, вама на услузи, можете ме звати Арни”, помало усхићено рече батлер уз широки осмех.

„Арнолд Блеквил? То ми не звучи познато, не сећам се да сам имао послугу. Кад боље размислим, не сећам се готово ничега...”, изустри човек збуњено осврћући се око себе као да се тек упознаје са светом.

„Ох... доктори су рекли да би се ово могло догодити. Видите господине, били сте у коми више од 60 година, што је медицински феномен. Ваш син вас је одржавао у животу медицинским средствима која је сам створио. Он је славни доктор и проналазач.”

„Заиста”, промрмља човек с неверицом на лицу.

„О, да”, настави батлер. „Ипак, као нежељени ефекат медицинског средства могућа је краткотрајна, а потпуна амнезија. Но, гледајте то са ведрије стране, добили сте продужени живот. Господине, ви данас пуните 114. годину.”

„Чудновато” изговори човек који се сада смирио и загледао у једну тачку док је слушао ове збуњујуће информације које му је учтиви батлер

Арни саопштавао. „Заиста чудновато... Па добро, Арнолде, да ли бисте били љубазни да ми кажете моје име? Нешто о мом животу?”, благо сатиричним тоном упита човек, који и даље није био сигуран да ли верује у батлерову причу.

„Свакако господине”, одговори батлер толико узбуђено да човек помисли да је ово питање било оно што је батлер ишчекивао све време.

„Ваше име је Ерик Блер”, рече батлер, а затим од силне узбуђености поче да замуцкује: „Штооо ссе тичче вашег живота господине, хмм, не знам одакле бих почео, јер и ви сте, као и ваш син, славни...”

„О, заиста?”, рече човек, сада, готово незаинтересовано. Деловало је као да више нимало не верује том батлеру. Ипак, он рече: „Па шта чекате, наставите са причом”.

„Али господине, није то било каква прича”, изустри батлер беспомоћно, покушавајући да пронађе речи којима ће причу започети. „Да ли вам име Џорџ Орвел нешто значи?”, безнадежно упита батлер. Тада се у човековој глави догоди нешто чудно. Он се осети као да је његов мозак добио електрично напајање, па се сада полако кривудава расвета међу његовим можданим вијугама пали и осветљава му на кратко изгубљену меморију. Одједном, он схвати готово све. Он је био Џорџ Орвел!

„Ја сам писац! Ја сам револуционар и визионар!! Ја сам АНАРХИСТА!!!”, усхићено узвикну Ерик који је нагло почео веровати у батлерову причу. Батлерове очи се широм отворише од узбуђења, он готово поскочи од силне радости.

„Господине, ово је чудо, па ви сте се потпуно вратили”, узвикну батлер усплахирено. Одједном он поче да прича невероватном брзином, гледајући у човека на кревету, као у Бога. „Господине, ја сам ваш велики обожаваатељ, прочитао сам све ваше књиге, ја, ја... студирао сам књижевност, али...” Реченице батлера више нису допирале до ушију поново оживелог писца. Он се опет загледа у једну тачку на зиду и препусти се својим мислима. Наједном писац примети да је батлер престао да прича и да сада само пиљи у њега. Он одлучи да прекине непријатну тишину, и рече: „Извините, Арнолде, да ли бисте били љубазни да ми доведете сина?” Батлер опет поче да збуњено замуцкује. „Оппроситите, господине, али то није могуће јер ваш господин син тренутно није у држави.”

„Ох, а знате ли где је, Арнолде?”, упита писац.

„Наравно господине. Он се налази на турнеји по свету, одржава јавне говоре и трибине на којима брани ставове из ваших књига и покушава да данашњем друштву објасни шта сте ви хтели рећи својим стваралаштвом. Видите, у данашњем свету, многима су идеје из ваших књига послужиле да се обогате путем емитовања одређених телевизијских програма.”

„Телевизија.” промрмља господин и тек тада примети екран у углу собе. Ерик одмери екран помало бојажљиво и запита се у каквом се то времену поново родио. „А какви су то, тачно, програми, на тој телевизији?”, писац последње речи изговор уз видно гађење. „На који начин су идеје из мојих књига погрешно протумачне и искривљене? И коначно, како људи уз помоћ тих програма стичу новац?”

„Па господине, ово јесу прилично широка питања, али покушају да вам одговорим”, овога пута озбиљно и самоуверено рече батлер. „У свету су, од скоро, популарни такозвани ријалити програми. Они за циљ имају да забаве шире народне масе тако што ће се одређени људи у замену за новац, лишити сопствене слободе уласком у кућу која је у потпуности под видео надзором. Сваки корак особа у кући се прати и снима, а те снимке свакодневно гледају милиони и милиони људи широм света. Ти људи су, господине, продали сопствену приватност, и то својевољно, за новац.” Писца одједном обузе језа. „Наставите”, тихо изустри он.

ГОСПОДИНЕ ОРВЕЛ

„Идеја из ваше књиге „1984“, уместо да је схваћена као упозорење, обистинила се, господине. Шире народне масе, гледају и смеју се људима затвореним у кући у којој се сваки њихов покрет снима. Смеју им се, а док им се смеју и не помишљају да и њих неко посматра, они не примећују дискретно постављене камере на улицама господине, а камере сада заиста постоје свуда око нас.“ Писац се поново приметно трже. Батлер не обрати пажњу на то и настави. „Што је најгоре, господине, кроз ове емисије људима се сервирају само блуд и неморал, и отупљен, искривљен систем вредности. Овакве емисије од њих праве заглупљену масу зомбија која се лако контролише. Уосталом, зашто не бисте и сами погледали.“ Тада батлер из џепа извуче даљински и укључи телевизор.

„Добродошли у кућу Великог брата“, појави се натпис преко целог екрана. Батлер готово узбуђено рече „Ох, господине, видите, таман стижемо на почетак емисије.“ Писца од самог наслова поновно обузе језа, он ухвати ивице кревета и снажно их стеже. На екрану су затим уследили кадрови вулгарних свађа разјарених људи. Прегршт псовки парало је уши писца, неке погрдне изразе је чак први пут чуо. Он се стеже на кревету, држећи очи једва отворене. Личио је на дете које је преплашено од викања родитеља, и сваког тренутка ишчекује снажан ударац по глави. Екран потом преплавише црно бели кадрови ноћних камера из спаваћих соба које су ухватиле експлицитне кадрове секса разузданих, похотних људи. „Какав простаклук“, помисли писца, на чијем су селицу сада смењивале гримасе неверице и гађења. Из телевизора је брујало „У данашњем прегледу дана видећете нове свађе у кући, као и покушаје физичких обрачуна, и наравно, нове вреле кадрове из спаваћих соба“. Писац видно узнемирено изусти: „Људи ово раде за новац? А други људи ово желе да гледају?“ Није се ни обазрео на одговор батлера. Хладан зној поче да га облива, док је гледао још сцена људи који продају своју приватност, и још приде у томе уживају. Није знао шта га више чуди код овог савременог друштва, изопачена продаја приватности, или посматрање туђе приватности која је притом пуна неморалности. Када је он напустио овај свет, у друштву се јављала идеја о масовном успостављању свих врста слобода, сада, кад се након 60 година буди, затиче савремене, привидно слободне људе како слободном вољом лишавају себе те исте слободе. Искоришћавање његових идеја било је последње што га је бринуло након овога што је видео. Он погледа у плафон, промрмља „Слобода заиста јесте ропство“, заклопи очи, и напусти овај савремени свет у којем је успео да проведе мучних 60 минута.

USED TO LOVE HER

/// JOVANA TODOROVIĆ – ENA IV₂ ///

Poslednji zraci sunca polako su nestajali. Predgrađem je vladao mir. Sve je izgledalo normalno. Nakon večere, odgledali su film i Eni je osetila umor i blagu pospanost.

„Idem da legnem. Ne osećam se baš najbolje“, rekla je promuklim glasom.

„Ako ti bilo šta zatreba, samo me pozovi. U redu? Laku noć, draga.“

To je bilo to. Konačno, imao je priliku da sprovede svoj plan u delo.

Prošlo je sat vremena.

Odjednom, Adrijan je isključio TV. Ustao je, proverio da li su ulazna vrata zaključana i zaputio se uz stepenice. Ušavši u sobu, video ju je kako leži u svilenoj posteljini. Oči su joj bile sklopljene i izgledala je izuzetno spokojno. Prisetio se svih divnih zajedničke trenutka. Prvog poljupca, dana venčanja, književnih večeri, rok kocerata na kojima su bili...Potom, užasna scena iskrsla mu je pred očima. Bila je to ona, u naručju drugog muškarca.

Uzeo je jastuk i položio ga na njeno lice, pritiskajući ga čvrsto i držeći sve dok nije osetio da snaga napušta njeno telo. Zatim je odložio jastuk i udaljio se od kreveta.

„Kako ću da se otarasim Eninog tela?“, zapitao se. Spuštajući se na pod, naslonio se na zid osećajući se neobjašnjivo setno.

I used to love her. Oo, yeah
But I had to kill her.

I knew I'd miss her

So I had to keep her

She's burried right in my backyard.

Bila je to melodija zvona na njegovom mobilnom telefonu. I, takođe, rešenje njegovog problema.

Ustao je, zamotao telo u posteljinu i spustio ga u prizemlje. Potom se zaputio po ašov i rukavice. Nekoliko trenutaka kasnije, našao se u dvorištu. Drhteći, kopao je raku. Kada je završio s tim, položio je u nju telo i prekrpio ga zemljom.

Adrijan je bacio ašov i približio se delu dvorišta u kome su se nalazile ruže. Sve komšije su im zavidele na živopisnom cvetnjaku. Eni mu je bila neverovatno prosvećena. Jednim potezom odsekao je nekoliko krhkih cvetova. Položio ih je na

grob. Bio je to poslednji deo osвете – skrnavljenje njenih dragocenih ruža.

'Eh da nije to učinila...!', pomislio je. Da ga nije izdala, ne bi bio primoran da joj oduzme život. Adrijan se setio njenih nebesko plavih očiju, sjajnih poput kristala. Lice mu je zadobilo neizmerno tužan izraz. Zaista ju je voleo. Voleo ju je do smrti – do njene smrti...

Horror

/// JOVANA TODOROVIĆ – ENA IV₂ ///

Plašimo se pomisli da su mrtvi i dalje živi, ti motivi su dobitak za filmsku industriju – horor filmovi.

A šta se dešava kada ulicama šetaju živi ljudi, umrli još u životu, ljudi koji se utapaju u tamu i sjedinjuju se s njom, čije se duše umorno prevlače, puze i gmižu po trotoarima i stazama, duše koje više ne vide ni sopstveni odraz. Šta je s njima?

Nije li i to za filmove strave i užasa?!

BITI LEP

/// VANJA VELISAVLJEV III₃ ///

Ne želim da budem objektivno lepa. Želim da budem poput umetnosti, da u svakome ko me uoči, probudim osećanja koje se neretko ne mogu lako definisati.

Živimo u vremenu kada se žena usko dovodi u vezu sa lepom kao idealom. Modne kuće postavljaju nedostižne standarde: traže simetrična lica, vitka tela, dugačke noge, zategnutu kožu... Uprkos tome što smo svesne muke koje nam zadaje ispunjavnije ovih standarda, mi konstantno težimo da dostignemo takvo, precenjeno i nerealno, savršenstvo. Mislim da je to posledica medija koji nas „bombarduju“ fotografijama idealnih žena. One se na njima bezbrižno smeju i zadovoljno pokazuju svoje blistave zube, koji nas sve, priznaćete, zasene do te mere da se nikad ne zapitamo da li su oni zaista takvi i u stvarnosti.

Na drugoj strani imperativa lepote, sa četkicom i paletom boja u ruci, nalaze se Pikaso i portreti žena koje je on naslikao. Prva stvar koju primećujemo dok posmatramo jedno od tih dela, jesu asimetrična, kubistički izmenjena lica i tela žena posmatrana iz ugla jednog umetnika, a ne fotoaparata ili ogledala. Neki

će ovakve prikaze lepote okarakterisati kao ružne, ali mislim da je to manje bitno. Suštinski je osećaj koji svako od nas može da doživi ako se udubi u portrete- određenu vrstu rasterećenja, jer se ovakve žene nalaze u muzeju kao stalna postavka! One su uvek jednako lepe i mirno stoje okačene na stabilnim zidovima, dok se urbani smisao lepote menja iz dana u dan. One nikada neće biti „van trenda“.

Pikasove žene su mi uzor, a moje nesavršenosti oružje. Želim da moje samopouzdanje i stav budu uočljiviji od moje pojave, i da ni na koji način ne podlegnem teretu koji nam stvaraju mediji.

Pikasove žene su mi uzor, a moje nesavršenosti oružje.

- IDEAL, IMPERATIV ILI TERET

*алузија на Диогена и мисао „Тражим човека!“

Тражим културу

/// НАГРАЂЕНА БЕСЕДА ЈОВАНЕ ТОДОРОВИЋ IV, ///

Сама реч култура потиче од латинске речи *colere* која између осталог значи узгајати, штитити и поштовати. Занемаримо антику, хуманизам и ренесансу, уопштено развој културе кроз историју. Обратимо пажњу на 21. век, на садашњи тренутак, на данас.

Ја бих речи култура у том контексту додала један велики префикс НЕ. Култура 21. века јесте НЕкултура.

Где нестане узгајање? Где штићење? Где је поштовање?

Српска култура нестане у подрум. Не, не, не, не... грешим. Није она нестала. Она је гурнута у подрум.

Одлазим с другарицом у Народни музеј у Нишу, обе смо крајње усхићене што ћемо видети спомен-собу Бранка Миљковића: столицу на којој је седео, његов писаћи сто, писаћу машину, руком написану песму „Узалуд је будим“, сачувана писма, полице с књигама... Коначно улазимо у музеј и наилазимо на неку малу археолошку салу и кустоса. На моје питање где се налази спомен-соба Бранка Миљковића он одговара да нема места за излагање. Соба принца песника налази се ни више ни мање него у подруму. Какво разочарење...

Непуна два месеца пре овога, имамо случај из подрума број два – поплава у подруму Народног позоришта и Савремене галерије у Зрењанину.

Квар на инсталацијама.

Замислите, уметничка дела чувала су се у подруму са лошим инсталацијама. Невероватно!

Такође, реч култура у мом граду везује се за још једну огромну иронију. У Културном центру налази се један од најнекултурнијих ноћних клубова. Чисто сумњам да неко од тих пијаних тинејџера,

Подсетимо се сада Скерлићеве идеје, од пре стотину и више година, да литература претходи култури. Уз тренутно актуелну

литературу, не можемо ни очекивати неку културу. Љубав у доба кокаина, а не Љубав у доба колере. Шопинг и тајне за срећан и успешан живот. Исповести познатих водитељски, старлета и сличних персоне. Све сами хитови... На прошлогодешњем, али и на овогодишњем Сајму књига где год да се окренеш, видиш, рецимо, билборд са сликом Јелене Бачић Алимпић, једне од најчитанијих ауторки у Србији. Али... бојим се да је ове године добила жестоку конкуренцију.

Поражавајуће је што је преко 2000 девојчица купило књигу односно розе-плаву сликовницу најпознатије српске модне блогерке.

Поражавајуће је што је преко 2000 девојчица купило књигу односно розе-плаву сликовницу најпознатије српске модне блогерке. Зар се два дана енормне помаме за ни осредњим "књижевним делом" сматрају успешно организованим Сајмом књига?! Неко ће рећи: „Битно је да омладина чита.“, али које ми онда вредности негујемо? Ево га *colere* – узгајамо, у најбољем случају, медиокритет.

Ја не желим да живим у блату просека. Не желим да будем медиокритет.

Велики сам поштовалац културе, уметности, и тешко ми је да будем сведок њеног ниподаштавања. Није да она не постоји, али бачена је у запећак. До ње се не може доћи конформистичким ставом.

Вратимо значај квалитетној књижевности, библиотекарима, позориштима, галеријама и музејима... Све док се не потрудимо да кажемо НЕ префиксу НЕ речи НЕкултура, култура наше државе остаће заробљена у подруму и медиокритетским оковима.

обожавалаца домаће и стране комерцијале, турбо-фолка, фолка и остале ружичасте музике, уђе у Културни центар током дана да би нпр. погледао изложбу уметника из Ковачице.

Од Талије до Мелпомене

Народно позориште „Тоша Јовановић“, некадашњи житни магацин, основано је 1839. године. По легенди, један имућни грађанин саградио је позориште као израз љубави једној пештанској глумици у жељи да је на тај начин доведе у Бечкерек и задржи крај себе. Данас, зрењанинско позо-

Кокоска
режисерка: Јована Лозан

риште, названо по чувеном српском глумцу има три сцене: драмску, камерну и луткарску.

Једна од највећих заблуда везана за позориште јесте да га посећују искључиво старије генерације. Међутим, пријатно изненађење јесте да постоје и млади које занимају културни програми. Репертоар позоришта је прилагођен свачијем сензи-

билитету. Пријатно вече може провести и „осетљиви“* део публике, али и она публика која тражи разбрибригу и смех.

Представе које бисмо издвојиле као квалитетне су: „Она“, „Чудовиште“, „Слободне жене балканске“, „Ручни рад“ и „Кокоска“.

„Слободне жене балканске“ - представа приказује судбине наивне родољубиве

проститутке и пензионисане професорке историје која се бавила шверцом. Током несрећних деведесетих, њихови животи се укрштају у заробљеништву.

„Ручни рад“ - комедија за љубитеље морбилности. Три жене, једна одсечена

мушка глава и зелена салата. Убиство, афера и сигуран смех код публике.

„Кокоска“ - представа која приказује шта се дешава када се завеса спусти и какве животе воде глумци. Да ли боље глуме на позорници или у свакодневном животу? За оне који су гледали, а нису разумели малу метафоричку тајну: сцена не бива трансформисана зато што се радницима позоришта жури, него зато што се позорница изједначава са животом.

„Чудовиште“ - представа која ће натерати све посетиоце позоришта да

преиспитају своје животне одлуке и циљеве. Приказује период одрастања дечака који, иако сањар у детињству, постаје особа која се приклања свакодневним животним нормама.

„Она“ - фантастична дуодрама где две глумице уз минимално коришћење реквизита одржавају пажњу публике. Ситуација у којој се налазе сасвим реално приказује животе жена које нећете видети на насловним страницама магазина.

*алузија на посвету Данила Киша књизи „Рани јади“ - за децу и осетљиве

Стриполис

Од 17. до 19. септембра 2015. године, у Зрењанину се одржавао шести по реду Фестивал стрипа „Стриполис“, који је добио назив по истоименом часопису. Отварање Фестивала одржано је у холу Културног центра, а многобројни разговори и радионице на тему стрипа су уз велики број стип-аутора одржане на више локација у граду. Једна од главних карактеристика овогодишње фестивала је учествовање женских аутора.

Неке од гошћи су биле: Марина Милановић - илустратор и графички дизајнер, Марица Кицушић - аниматор и графичар, Јелена Васиљевић - илустратор и стрип цртач, Емма Фик - илустратор, Мина Цветиновић - аутор визуелних ефеката и анимираних филмова.

Поред поставке изложбе илустрација, уживог цртања и промоција издавачких кућа, посетиоци су имали прилику да купе овогодишњи, седми по реду, број часописа у ком се налазе интернационални и ауторски стрипови.

EKSCENTRIČNE

/// JOVANA TODOROVIĆ – ENA IV₂ NEVENA GRUJIĆ IV₂ ///

„Doviđenja, druže, doviđenja.
Čuvaju te, mili, moje grudi.
Rastanak je dan predodređenja,
Susret nam se u daljini nudi.

Doviđenja, bez stiska, bez glasa,
Ne tuguj mi stuštenih obrva -
Nije novost mreti pre svog časa,
Al' ni život nije novost prva.”

Sergej Jesenjin

Saznavši za smrt Sergeja Jesenjina,
razočaran, Vladimir Majakovski
posvetio mu je pesmu:

„Možda vene ne bi trebalo seći,
Da je u „Angleteru“ bilo mastila.
Podržavaoci radosni: na bis!
Skoro cela četa protiv svojih žila!
Zašto povećavati broj samoubistava?
Bolje povećaj proizvodnju mastila!”

Jesenjin se u lenjingradski hotel "Angleter" prijavio 25. decembra 1925. Dva dana nakon što se smestio, u nedostatku mastila, sopstvenom krvlju napisao je svoje poslednje stihove - pesmu Doviđenja, druže, doviđenja, koju je na ispresavijanom papiriću poklonio prijatelju, pesniku Volfu Erlihu. Veo magle obavio je događaje koji su se prethodne večeri odigrali u njegovoj sobi. Poznato je da se pesnik teško nosio sa surovom realnošću; utehu je tražio u alkoholu i mnogobrojnim ljubavnim aferama. Da li je sve to bilo razlog da donese kobnu odluku i okonča svoj život ili je postao žrtva sopstvenih političkih uverenja? Da li je te večeri zaista presekao vene ili je u pitanju iscenirano samoubistvo? Sledećeg jutra, crni čovek pronađen je obešen o cev grejanja.

Olja Ivanjicki – Bugati, Isidora Dankan 1995.

***

Zadavljena šalom. Tako se na najkraći način može opisati tragična smrt ruske balerine Isidore Dankan, jedne od najvećih ljubavi Sergeja Jesenjina. Noć 14. septembra 1927. bila je izuzetno hladna i prijatelji su joj sugerisali da ponesse ogrtač. Nije ih poslušala. Ponesavši samo šal od svile, sela je u automobil bez krova. Vozilo je krenulo. Jedan kraj šala završio je zapetljan u točku i slomio joj vrat.

***

Pet godina nakon što je oštro osudio čin samoubistva, ruski avangardni pesnik Vladimir Majakovski je naizgled i sam pribegao tom činu.

Izašavši iz stana svog ljubavnika Majakovskog, Veronika Polonskaja začula je pucanj. Uletela je u stan i zatekla stravičan prizor. Uredno ošišan, u svetlo plavom odelu i s leptir mašnom, Majakovski je ležao na podu. Pored njega se nalazio papir na kome je bila napisana oproštajna poruka, u kojoj je, između ostalog pisalo:

„Ovo nije način (drugima ga ne preporučujem), ali ja nemam izlaza.”

Dalje u pismu, stoji deo pesme, posvećene Ljilji - Lili Brik, ženi koju je voleo:

„Kao sto kažu, incident je rešen.
Ljubavna barka o stvarnost se zdrobi
Mi smo prečistili. I što da se dreše
Uzajamne boli, uvrede i kobi”

Postoji i druga strana priče. Istragom je zaključeno da se metak koji je završio u grudima Vladimira Majakovskog ne podudara sa metkom ispaljenim iz njegovog revolvera. Sumnjivo je i to što su se začula dva pucnja, kao i iznenadno ubistvo istražitelja koji je radio na ovom slučaju.

Tragični kraj i politika dali su pečat biografiji još jedne umetnice, pesnikinje Srebrnog doba Rusije, Marine Cvetajeve. Zbog tadašnjeg političkog režima, bila je primorana da veći deo svog života provede nepriznata u izgnanstvu i besparici. Izuzetno nesrećnu godinu dana opsedale su je suicidalne misli.

„Godinu dana merkam smrt. Sve je nakazno i strašno. Prugutati - gadost. Skočiti - užas. Iskonska odvratnost vode... Niko ne vidi, ne zna, da ja već godinu dana očima tražim kuku.”

Poslednjeg dana avgusta 1941. godine, pronašla je svoju kuku. A uže... U izboru užeta "pomogao" joj je prijatelj Boris Pasternak. Pri pakovanju kofera, pesnik je prokomentarisao da je debljina užeta kojim je vezivao kofer, bila idealna za vešanje. Da bi okončala svoj život, Cvetajeva je iskoristila upravo ovo uže. Boris Pasternak to nikada sebi nije oprostio. Na sahrani održanoj na nepoznatom mestu niko nije prisustvovao. Svoje poslednje reči, pesnikinja je uputila sinu:

„Murliga! Oprosti mi, ali dalje bi bilo sve gore. Teško sam bolesna, to više nisam ja. Volim te bezumno. Shvati da više nisam mogla da živim. Prenesi tati i Ali, ako ih vidiš, da sam ih volela do poslednjeg časa i objasni im da nisam mogla dalje.”

***

„Bila je talentovana. Bila je lepa. Bila je udata za uspešnog i slavnog pesnika. Bila je nesrećna i depresivna.”

Reč je o ženi koja je gurnula glavu u pećnicu, ukletoj pesnikinji – Silvijii Plat. Nakon što ju je majka obavestila o očevoj smrti, osmogodišnja Platova izjavila je da više nikada neće pričati s bogom. Skrhanoj preranom očevoju smrću i lošim odnosima s majkom, ubrzo joj je dijagnostifikovana manična depresija. Sa samo dvadeset godina prvi put je pokušala samoubistvo pilulama za spavanje. Oporavivši se, nastavila je studije i upoznala

SMRTI UMETNIKA

budućeg supruga, pesnika Teda Hjuza. Umesto idile, on joj je doneo nova razočarenja i motive da oduzme sebi život. Povređena muževljevim neverstvom, skrenula je automobilom s ravnog i bezbednog puta na napušteni aerodrom. Ni ovog puta nije uspela u onome što je planirala. Sa životom se konačno oprostila 16. februara 1963. kada je, sigurna da su deca bezbedna, pustila plin i položila glavu u renu. Treći i poslednji pokušaj odveo ju je u raku čije je kopanje odavno započela...

Na isti način, izvršila je samoubistvo i druga supruga Teda Hjuza, ali ona je sa sobom u smrt povukla i njihovu četvorogodišnju ćerku. Pateći od depresije, ni sin Silvije Plat nije više mogao da izdrži. Obesio se u 47. godini života.

***

Ovim dirljivim oproštajnim pismom, ostavljenim u dnevnoj sobi, Virdžinija Vulf rekla je svoje poslednje zbogom voljenom suprugu Leonardu:

„Najdraži, pouzdano osećam da ponovo ludim. Mislim da ne možemo opet prolaziti kroz još jedan strašan period. Neću se oporaviti ovoga puta. Počinjem da čujem glasove, i ne mogu da se skoncentrišem. Zbog toga činim ono što je najbolje za nas. Pružio si mi najveću moguću sreću. U svakom smislu si bio sve ono što si mogao biti. Mislim da ne postoji dvoje ljudi koji su bili srećni kao mi pre nego što je nastupila ova užasna bolest. Ne mogu više da se borim. Svesna sam da uništavam tvoj život, i da bi da ja nisam tu bio sposoban da radiš. I hoćeš, ja to znam. Vidiš da više ni ovo ne mogu da napišem kako treba. Ne mogu da čitam. Ono što želim da kažem je da svu sreću u svom životu dugujem tebi. Bio si veoma pažljiv prema meni, i neverovatno dobar. Želim to da kažem - a to i svi znaju. Da je iko mogao da me spase, to bi bio ti. Iz mene je nestalo sve sem sigurnosti u tvoju dobrotu. Ne mogu više da uništavam tvoj život. Mislim da niko na svetu ne može biti srećniji nego što smo mi bili nekad.“

Manična depresija presudila je još jednoj književnici. Obukla je belu haljinu, napunila džepove kaputa kamenjem i uputila se ka reci. Nije želela da njeno lagano telo, poput Ofelijinog, pre potonuća nose vode. Pronašli su je 21 dan nakon što se utopila.

***

„Ubi me prejaka reč“, uklesano je na nadgrobnoj ploči princa pesnika, Branka Miljkovića.

Možda je tako i bilo...Jedne februarske noći ženi po imenu Dobrila upućen je telefonski poziv kojim je obavestena da se nešto strašno dogodilo, da su ubili gospođin Branka! Čuvši ovu uznemirujuću vest, požurila je ka Jandrićevoj ulici na periferiji Zagreba. O slabašnoj grani vrbe, s natučnim crnim šeširom, u prugastom odelu braon boje, visilo je, kaišem zakačeno, telo mrtvog pesnika. Na telu, koje je kolenima dodirivalo zemlju, nije bilo znakova vešanja. Izgledao je kao da spava. U snegu, oko njega, videli su se tragovi tuđih cipela, kao i pruge

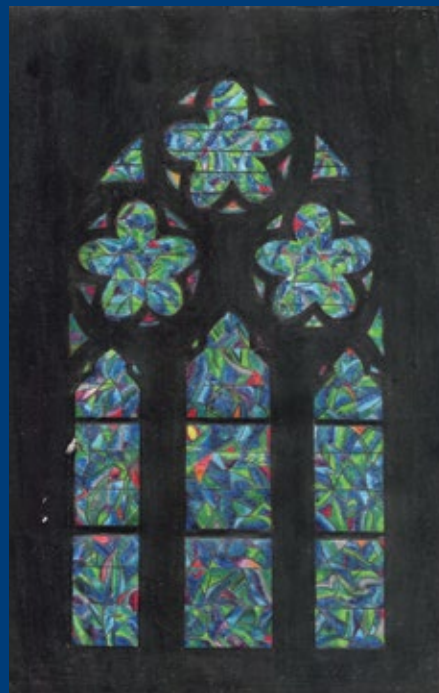
koje su ukazivale na to da je njegovo telo dovučeno od kafane koja se nalazila u neposrednoj blizini. Samoubistvo – zaključili su istražitelji. Razloga za dalju istragu nije bilo. Svima je bila poznata Brankova opsesija smrću, kao i neuspeli pokušaj vešanja u toaletu jedne beogradske kafane. Ne mogavši da poveruje u ovakav scenario, Miljkovićeve porodica insistirala je na zastakljenom sanduku kako bi svima dala do znanja da je njihov Branko ubijen. Da li je zaista mogao da se obesi o tu vrbu? Zašto je u džepu odelu imao kartu za Beograd, ako je imao u planu da oduzme sebi život? Da li ga je pokosila nesrećna neuzvraćena ljubav ili je bio žrtva osvetničke ruke Udbe, hrvatske nacionalističke organizacije?

***

Ovi nadareni ljudi koji su živeli za umetnost i po svemu su bili izuzetni, otišli su sa ovog sveta na izuzetan način. Bilo da je to bila njihova sopstvena odluka, prkos ili izazov svetu, bilo da je odmazda sveta, pamtićemo ih i po delima i po neobičnim smrtima.

/// JELENA FILIPIĆ III, 3 ///

/// ANGELINA FRAJIĆ III, 1 ///

Катарина Ивановић

(1811-1882)

ЖИВОТ

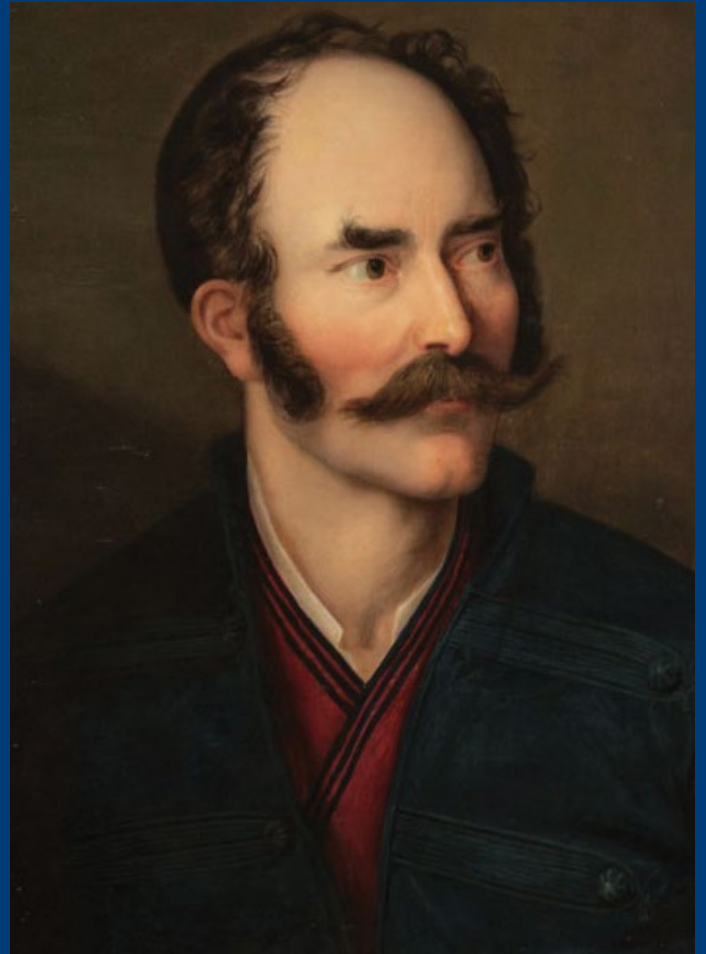
Катарина Ивановић је рођена у Веспрему, у данашњој Мађарској. Још у раним годинама живота показује изузетан таленат за ликовну уметност. То примећује трговац Ђорђе Станковић који јој финансијски помаже да се школује у Пешти код Јозефа Пешког. Детињство проводи у Стоном Београду, у малој средини која се опирала губљењу националног идентитета. У тој средини развио се Катаринин родољубљив дух - иако је слабо говорила српски, волела је свој народ, а о томе сведоче њене слике са тематиком српске историје. Катаринин таленат убрзо примећује и мађарска грофица Чаки која јој помаже да оде у Беч и упише чувену Академију ликовних уметности. Мало је рећи да жене тада нису имале приступ тој уметничкој академији, као ни луксуз да се уопште академски подучавају - међутим Катарина је била изузетак. Након Беча њена каријера напредује и она се дошколава у Минхену и путује читавом Европом заустављајући се у Београду на годину дана.

Као лепа и интелигентна жена, Катарина је мамила уздахе и изазивала дивљење српских и европских уметника. Сима Милутиновић Сарајлија посвећује јој песму у десетерцу "Тројесестарство" где велича њен лик и дело:

Све појаса... дражи Афродитске
Нек Аморе љупке забалкају,
Нек по харфе жицама' Еолијске
Лажорчићи лако ударкају;
Ал' Серб-вила рада певакиња
Пази, цјени, јоште узвишава,
Све што ради њена сестракиња,
Свој ли живот чиме докрасава.
Свуђ је чега, но у Бечу нешта,
Што још и Феб досле ти не виђе:
"Срб-дјевојка кист владати вјешта!"

Је л' то било још икада игђе?...
Собом нежна нежно искрасава
У облику све причерке лица,
Одобрење зналца изласава;
Радосна јој њена родилица!
Још се труди, још озбиља учи,
Да б' искуству верха докучила,
И кад о том већ се тол'ко мучи,
Сerpство и тим, Бог дај! овјенчала!!
Ове л' пјесне теби с' посвећају,
А да с' тобом Сerpке накићају..

После бројних признања 1876. године Катарина Ивановић постаје члан Српскога ученога друштва и уједно први женски

академик. Овим подвигом Катарина Ивановић отвара врата амбициозним српским женама жељним академског знања.

Стил

У почетку слика портрете, мртву природу и жанровска дела, у каснијем добу историјске призоре. Била је врло искључива по питању стилског приказа и приметно је да техника сликања као и мотиви варирају у зависности од тематике. Њен сликарски опус није велики, састоји се од 48 слика од којих је десет изгубљено. Већина се налази у Народном музеју у Београду. Њени радови могу се уврстити у најбоље примере класицизма у сликарству.

Најпознатији радови:

- Сима Милутиновић Сарајлија 1840.
- Италијански виноградар 1842.
- Корпа са грожђем 1838.
- Портрет Београђанке М.Ј. 1846-47
- Освајање Београда" 1865-73

Аутопортрет 1836. У тренутку када стоји пред штафелајем, Катарина има 25 година, високо лепо затегнуто чело и врло сјајне проициљиве очи. Постоје заправо две Катарине које сада посматрамо. Једна је она коју видимо, лепа и млада девојка, која је објекат посматрања уметника који је слика. Постоји и друга. Она је сликар, она ради, овековечује тренутак (своје) младости и то ради вешто, прецизно, с неоспорним талентом.

Ивана Стефановић

/// СИМОНА ПЕРЦ II₃ ///

/// ДАЛИА РОШУ III₃ ///

Рио чувај се, Срби долазе!

Сложићемо се да нашу државу у свету најбоље представљају спортисти који нам из године у годину доносе све више радости. Због тога, не сумњамо да ће остварити велике успехе и на предстојећим Олимпијским играма које почињу 5. августа 2016. године.

За сада, Србија има обезбеђених 69 учесника у 9 спортова. Велика цифра за тако малу земљу, зар не?

Највеће изненађење остварила је женска кошаркашка репрезентација која је освојила златну медаљу на Европском првенству победивши Француску у финалу резултатом 74:72. Тиме су Српкиње обезбедиле директан пласман на Олимпијске игре и донеле велику радост свим љубитељима кошарке.

ФОТО: ИВАН ПАНЧИЋ

Наравно, велику радост донела нам је и женска одбојкашка репрезентација која је победом над селекцијом Аргентине са 3:2, такође, обезбедила учешће на Олимпијским играма у Бразилу.

Освојивши Светску лигу победом над Хрватском са 9:6 наши сјајни ватерполисти обезбедиле су себи карту за Рио и још једном показали да нас никад неће изневерити.

Поред великих достигнућа наше државе у тимским спортовима, можемо се похвалити и великим успесима у индивидуалним спортовима. Нашој Зрењанинки, Ивани Шпановић било је довољно шесто место на митингу Дијамантске лиге у Дохи са скоком 6,76 м да обезбеди себи учешће на великом такмичењу. У атлетици, поред Иване, Србију ће представљати и Асмир Колашинац (бацање кугле), Амела Терзић (800 м), Драгана Томашевић (бацање диска), Предраг Филипковић и Владимир Савановић (ходање, 50 км).

Србија бележи одличне резултате и у веслању па ће нашу земљу на Олимпијским играма представљати Милош Васић и Ненад Беђић. Што се тиче кајака, имамо загарантоване квоте у четири дисциплине.

У рвању нас представља Давор Штефанек у дисциплини грчко-римски стил до 66 кг. Такође, Србија има загарантованих чак девет учесничких квота у стрељачким такмичењима. Визу за Рио обезбедила је и млада српска пливачица Ања Цревар изборивши А норму. Она је на такмичењу у Сингапуру трку на 400 метара мешовитим стилем испливала за 4:43,36 минута, што је државни рекорд у апсолутној конкуренцији. Она се придружила српским пливачима Велимиру Стјепановићу, Чаби Силађију и Аркадију Вјачанину, који су до сада остварили А норму. Доста се може очекивати од ње у будућности с обзиром да има само 15 година.

Тениски турнир на Олимпијским играма играће се на тврдој подлози и први тенисер света, Новак Ђоковић, представља главног фаворита за освајање злата.

Србија се пријавила да буде домаћин квалификационог турнира за Олимпијске игре. На њему ће, надамо се, наши кошаркаши освојити визу за Рио. Поред њих, и одбојкаши још увек имају шансе за пласман. Они морају да освоје турнир Европских квалификација за Олимпијске игре које се одржавају у Немачкој.

Надамо се да ће се број спортиста који ће представљати нашу земљу до самих игара повећати и да ће следеће лето бити још успешније него што је ово било. Не сумњамо да ће се често наша химна орити Бразилом.

ФОТО: Т. АРВА

Маја Огњеновић

Имали смо част да разговарамо са бившом ученицом Зрењанинске гимназије, Мајом Огњеновић. Маја је капитен женске одбојкашке репрезентације Србије, са којом је постигла тимске и индивидуалне успехе и освојила велики број најсјајнијих одличја. Три пута је проглашена за најбољег техничара света!

Маја, тренутно тренира у Италији и има много обавеза, али се радо одазвала нашем позиву да читаоцима Пут-а каже нешто о себи.

Како су изгледали Ваши почеци и шта Вас је највише привукло да почнете да тренирате одбојку?

Одбојкашки почетак је био поприлично давно, имала сам само 8 година што није било уобичајено за почетак у то време и тимски спорт, обично су сви почињали касније, али како је моја сестра тада тренирала одбојку (4 године старија), ишла сам на тренинге са њом, крајње необавезно, више да јој правим друштво него што сам стварно тренирала.

Све девојчице у њеној групи су имале 12 и више година, ја сам била и нижа, и

школу, као што су сви спортисти то радили када би мењали средину, ја сам хтела да завршим нашу гимназију.

Да ли сте у контакту са неким из бившег разреда?

Нажалост, због каријере и динамике посла којим се бавим, не могу да се похвалим да сам у контакту са пуно другара из разреда. Социјалне мреже не користим, али се радо одазовем на окупљања која се организују, ако сам у могућности, наравно.

Да ли Вам је било тешко да ускладите школу и тренинге? Како су професори гледали на Ваше ваннаставне активности?

Школа и тренинзи су ишли тешко, искрена да будем. Путовања, турнири, ван земље и у земљи, два тренинга дневно и школа..није баш да су се слагали :) . Било је професора који су ми били од велике помоћи, препуни разумевања, али..било је и оних других, на срећу мање, што сам ја поштовала, наравно.

Када сте схватили да можете да постигнете много? Која је Ваша дефиниција успеха?

Схватила сам да могу много оног тренутка када смо почели да освајамо медаље са репрезентацијом, када су пристизале понуде из иностранства и када сам схватила да ја у ствари живим од одбојке. Онда сам самој себи рекла "ово слути на најбоље", и тако је заиста било..

Дефиниција успеха, ако мене питате не постоји, спорт је најчистија ствар у смислу да, колико вредите, колико се трудите, колико се 'дајете' на терену, толико ће вам се и вратити, нема лажи и нема места варању, као у осталим делатностима. Срећа је један од битан фактора, али..пре и изнад свега, воља, жеља, упорност и истрајност. Воља и жеља да успете у нечему, упорност да никад не одустанете и да истрајете у свим својим намерама.

Колико Вам значе велики број индивидуалних признања?

Три пута сам изабрана са најбољег техничара Европе, што ниједном играчу на мојој позицији није пошло за руком, и то у размаку од 7 година. Наравно, индивидуална признања значе много, али заиста су последица рада целе екипе.

Најлепши и најтежи тренутак у каријери?

Најлепши тренуци су свакако они када смо освајале медаље са репрезентацијом, бронзу на СП, сребро и бронза на ЕП, али ако морам да извојим, нека то буде злато на ЕП у Београду, 2011.

Тешких тренутака је заиста било пуно, свака изгубљена утакмица је једна врста ударца и..није лако вратити се и мотивисати опет. Утакмицу за бронзану медаљу на ЕП у Берлину у 2013, коју смо изгубиле, ја сам превисе лично и трагично доживела, па нека то буде најтежи моменат моје каријере.

Пекинг и Лондон су били заиста сјајна искуства, али морам да признам са спортске стране, крајње неуспешни за нас.

У Вашој богатој каријери још увек се не налази олимпијско одличје. Да ли можете до њега на наредној Олимпијади у Рио Де Жанеиру?

Сада смо као екипа много зрелије, спремне смо за одличје и са ОИ, време је за тако нешто.

Да ли Вам прија популарност коју сте стекли и да ли Вас је променила?

Популарност прија, али..никако не сме да нас промени. Тако је случај и са мном. Понекад ми буде непријатно кад ме људи препознају, када видим да сам многим девојчицама идол, али то је заиста само мотив да радим још више и будем још боља.

Шта најчешће радите у слободно време, да ли имате неки хоби?

Хоби немам, али немам ни пуно слободног времена. Десетак дана годишње. Волим да путујем (баш чудно) тако да сваки дан, буквално, користим да негде одем. Волим да читам и погледам добру ТВ серију.

Да ли волите још неки спорт осим одбојке?

У принципу, волим и друге спортове, али нисам загрижени спортски тип да пратим баш све. Пратим сва већа такмичења, наравно, поготову екипе где играју 'наши'.. репрезентацију, подразумева се.

Играњем у иностранству дуго времена проводите ван Србије и Зрењанина, шта Вам највише недостаје?

За десет година колико живим ван Србије, већ сам се навикла да ми све недостаје по мало..Највише породица и пријатељи. Нисам носталгична осим што обожавам Београд и Зрењанин и увек кажем да мени нигде није као тамо.

Какви су ваши планови за будућност, да ли бисте желели да се опробате у још нечему?

Одбојка јесте мој живот, позив, љубав..али..постоји живот и после ње. Интензивно размишљам о активностима после завршетка каријере и чини ми се да ће то бити нешто сасвим другачије, али..ако будем у прилици да своје одбојкашко знање једног дана пренесем некој другој деци, бићу почаствована да прихватим тај посао.

/// ФОТО: ИВАН ПАНЧИЋ ///

млађа и смешнија од свих њих, постављали су ми столицу да би ми омогућили да ударим понеку лопту на крају тренинга, а моја Миљана ме је безуспешно сваки дан одвраћала од одбојке, говорећи ми како сам мала, како не треба да идем на тренинге, да сачекам још коју годину. Нисам никад ни помислила да одустанем, мени није сметало што нисам ни близу њих, ни по висини, ни по снази, ни по квалитету, једноставно..желела сам да истрајем и препознала сам чак и тако мала, да је одбојка спорт којим желим да се бавим. Пре тога сам тренирала балет и пливање.

Ко Вам је представљао највећу подршку?

Највећу подршку су свакако представљали моји родитељи, брат и сестра. Миљану и дан данас гризе савест што ми је икада споменула да не идем на тренинге, што ја наравно данас разумем, била сам јој сметња, она тинејџерка, врло битна одбојкашица која мора да 'вуче' своју млађу сестру на тренинге која ништа не зна :)

Ко Вам је осим сестре био узор??

Узор нисам никад имала, чудно, сви су као мали имали своје идоле познате личности, али то заиста није био случај са мном.

Да ли сте икада сањали о овако успешној каријери?

Нисам, наравно, никад сањала о успеху који сам постигла, али..знала сам да, ако се нечим бавим и ако сам се за нешто определила у животу, а одбојка јесте мој животни позив, онда ћу то радити тако да будем најбоља у томе, или нећу ни радити.

Упорност и истрајност су кључ мог.

Какве Вас успомене вежу за гимназијске дане?

Ах, гимназија..прелепо. Невероватно је како, док смо у средњошколским данима, искрено, сви чекамо да они прођу,тадашње муке нам се чине највеће и непремостиве, а онда..схватиш да је то можда најбезбрижнији период живота, као и да су тадашњи 'проблеми' смешни у поређењу са оним правим, са којима се сусрећемо после. Три године сам завршила као редован ђак, док сам четврту годину због преласка у Београд и Црвену звезду завршила ванредно. Нисам желела да променим

/// СТЕФАН ТАДИН III ///

ЛЕТОПИС

ШКОЛСКА 2015/2016. ГОДИНА

- Од 1. до 17 септембра 2015.– 20 ученика боравило је на интеркултуралној размени у Трогену (Швајцарска) у оквиру завршнице пројекта „Мултипликација Живети толерантно“ – са ученицима је путовала проф. Гордана Дунаи
- У Зрењанинској гимназији од 14. септембра 2015. у настави немачког језика активно учествује млади Немац Никлас Хуц. Његов боравак у Зрењанину је резултат сарадње наше школе и немачке организације kulturweit, која је подржана од стране УНЕСКО-комисије за Савезну Републику Немачку и Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије
- од 19. до 26. 9. 2015. у школи су боравили гости из Херцогена из Немачке (15 ученика и 2 професора) у оквиру пројекта Минерва којим руководи проф. Александра Максић
- 21. 09. 2015. делегација из руског града Ухта посетила је нашу школу. Ученици који уче руски језик дочекали су уважене госте у новој учионици за информатику, коју је опремила компанија НИС. Програм је припремила проф. Ирина Убовић
- од 23.09. до 30.09. 2015.– у школи су боравили ученици и професори из Швебишхала из Немачке- пројектом руководи проф. Малина Јовановић и Ивана Омаљев
- 23.09. – 30.09. 2015.–Обележен је Европски дан језика - интерактивна изложба у холу школе, организатор је проф. Марта Ђерман Тот
- Током септембра одржано је 5 угледних часова активне наставе гостујућих предавача из Петнице (географија- физика-информатика, биологија, математика и ликовна култура).Обрађене су следеће теме : „Колико је свемир велики и празан?“, „Визуализација података“, „Исхеклајмо математику“, „Парк из доба креде“ и „Шта је пејзажна архитектура?“
- 28.09. 2015.– Промоција пројекта Омладинске организације ЗОРО у холу школе „Pitp your bike“
- 01.10. 2015. – Представници Телекома уручили су донацију ученику 3-3 одељења Раду Стефану (лаптоп, штампач, УСБ и 2 године бесплатног интернета)
- 06.10. 2015. – Обављена је свечана додела ДСД диплома ученицима који уче немачки језик
- 07.10. 2015. – проф. Митић Душица и Рако Томовић организовали су посету ученика 4-1 и 4-5 Белом двору
- 17.10. 2015.– Радна акција – уређење школског дворишта у организацији проф. Смиље Недељков
- 17.10. 2015.– Ученици, чланови историјске секције, посетили су Соко град са професорима Ј. Дмитровић, Р. Томовић и Д. Вукић
- 17.10. 2015.– наша школа је у сардњи са НВО „Машиталиште“ и МНРО „Сунцокрети“ организовала заједнички излет ученика и младих са тешкоћама у развоју – Нови Сад - Петроварадин
- октобар 2015. - Удружење „Бета“ – семинари за ученике „Активизам младих“, „Климатске промене“, и „Брига о животињама“ – семинаре је похађало 15 ученика
- 19. 10. 2015. – у школи је одржана Симулација скупштинског заседања- гости школе били су Народни посланици – организација - Ђачки парламент
- 21.10.2015.– Професори Рако Томовић и Саша Самоловац и 40 ученика присуствовали су „Великом школском часу“ у Крагујевцу
- 30. 10. 2015.– 15 ученика и професори Ненад Шукић, Олиџа Тришић и Оливера Станков били су у посети 12. београдској гимназији – организоване су спортске активности, стони тенис и мали фудбал, као и дружење ученика и професора
- 30.10. 2015.– Школу је посетио Михаљ Њилаши, покрајински секретар за образовање, управу и националне заједнице.
- 31.10. 2015.– Посета колектива Сајму књига
- 21.11.2015.- У филозофском кабинету отворен је легат професора Властомира Ђурчића
- 21. 11. -27.11.2015 – Професорка Светлана Тодоровић Гвозденовић и четири ученика боравили су у Холандији у оквиру међународног фестивала науке и уметности „Еуриаде 2015“
- 24.11.2015 – У холу школе постављена је покретна изложба посвећена Михајлу Пупину и Николи Тесли
- 27.11.2015 – У Градској библиотеци 20 ученика похађало је семинар „Насиље у вршњачким везама“
- Током новембра и децембра стручњаци из Градске библиотеке одржали су предавања у свим матурским одељењима на тему „Коришћење библиотечког фонда“
- 30.11.2015. – У језичком кабинету ученици који су боравили у Швајцарској на интеркултуралној размени презентовали су знања и искуства са којима су се вратили, као и активности које су реализовали.
- 02.12.2015. – У зборници школе професор Никола Танкосић одржао је предавање поводом покретне изложбе посвећене Михајлу Пупину и Николи Тесли
- 04.12.2015. – Седам ученика првог разреда похађало је семинар „Превенција злоупотребе психоактивних супстанци“ у саветовалишту за младе